

**SUPREME COURT OF KOSOVO
GJYKATA SUPREME E KOSOVËS
VRHOVNI SUD KOSOVA**

**KOSOVO PROPERTY AGENCY (KPA) APPEALS PANEL
KOLEGJI I APELIT TË AKP-ës
ŽALBENO VEĆE KAI**

GSK-KPA-A-36/13

**Priština,
12. novembar 2013. godine**

U postupku

S.S

Žalilac

protiv

Z.V

Tuženik

Žalbeno veće KAI Vrhovnog suda Kosova u sastavu Elka Filcheva-Ermenkova, predsedavajući sudija, Dag Brathole i Sylejman Nuredini, sudije, u žalbi na odluku Komisije za imovinske zahteve Kosova KPCC/D/R/158/2012 (spisi predmeta upisani u KAI pod brojevima KPA00706 i KPA91507) od dana 06. juna 2012. godine, nakon zasedanja održanog dana 12. novembra 2013. godine, donosi sledeće

PRESUDA

- 1- Odbija se žalba S.S na odluku Komisije za imovinska zahteve Kosova KPCC/D/R/158/2012 od dana 06. juna 2012. godine, u delu koji se odnosi na predmete upisane u KAI pod brojevima KPA00706 i KPA91507.

- 2- Potvrđuje se odluka Komisije za imovinske zahteve Kosova KPCC/D/R/155/2012 od dana 06. juna 2012. godine, u delu koji se odnosi na predmete upisane u KAI pod brojevima KPA00706 i KPA91507.

Proceduralni istorijat:

Dana 25. oktobra 2007. godine, Z.V je podnela imovinski zahtev u Kosovskoj agenciji za imovinu (KAI), kojim je potraživala svojinu nad 2/4 parcela pod brojevima 332 i 333 u Drvare, Vučitrn. Kao osnov njenog zahteva ona je dostavila ugovor o poklonu od dana 11. novembra 1997. godine od D.S. Potpisi stranaka su overeni pred Opštinskim sudom u Vučitrnu dana 13. februara 1998. godine. Ugovor i overa suda su verifikovani od strane KAI.

Pre ovoga Komisija za rešavanje stambenih i imovinskih zahteva (KRSIZ) je dana 27. avgusta 2004. godine naredila D.S ponovni posed nad imovinom u Drvare br. 13, Opština Vučitrn, katastarska parcela br. 332. U odluci je navedeno da je imovina bila uništena nakon što je D.S izgubio posed nad istom, te i da je parcela bila prazna.

D.S je preminuo dana 07. januara 2004. godine.

Odlukom od dana 27. septembra 2010. godine, KAI je odvojila zahteve, tako da se originalni zahtev sada jedino odnosi na parcelu 333 dok je zahtev koji se odnosi na parcelu 332 bio upisan pod brojem KPA91507. S.S je odgovorio na zahtev, gde je naveo da on ima zakonsko pravo nad obema parcelama. On je izjavio da je imovina tradicionalno pripadala njegovim precima, te je od 1912. godine zauzeta. On nije dostavio dokumentaciju povodom svojine.

U grupnoj odluci KPCC/D/A/155/2012 od dana 06. juna 2012. godine KIZK je odlučila da je Z.V bila vlasnica 2/4 obe imovine, te i da ima pravo na ponovni posed istih. KIZK našla da je Z.V imala dokaze te i da je podnela dokaz povodom svojine nad obema parcela, te i da Komisija nije nadležna da reši pitanja povodom eksproprijacije koja se dogodila ranije i koja nije povezana sa konfliktom iz 1998/1999. godine.

Odluka je uručena S.S dana 11. decembra 2012. godine. On je uložio žalbu na obe odluke dana 8. januara 2013. godine. U žalbi, koja se odnosi na oba zahteva, S.S je dao širok opis istorijata Kosova. Njegov glavni argumenat je da je njegova porodica izgubila ovu imovinu u 1912. godini zbog srpskog kolonijalizma, te i da zemljište zakonito pripada njemu. Nakon konflikta iz 1998/1999. godine, kao i ostali njegovi zemljaci, on je imao pravo da ponovo traži zemljište. S.S je izjavio da je uloga Evropskog parlamenta i Vlade Kosova da pravedno reše svojinska pitanja na Kosovu. S.S je zatražio od Vrhovnog suda da poništi odluku KIZK kako bi se popravila svojinska nepravda na Kosovu.

Žalba je uručena gđi. Z.V dana 16. jula 2013. godine. Ona je odgovorila na žalbu u oba zahteva dana 22. jula 2013. godine. Ona je odbila argumente S.S koji se sastoje od istorijske prirode kao irelevantne za ovaj predmet.

Spajanje predmeta:

S.S je podneo žalbu na odluku KIZK u predmetima upisanim u KAP pod brojevima KPA00706 i KPA91507. Predmeti su upisani u Vrhovnom sudu pod brojevima GJK-KPA-A-036/13 i GJK-KPA-A-037/13. Predmeti su između istih stranaka i u vezi istog pitanja. Jedino su različiti katastarski brojevi. Spajanje predmeta će doprineti efikasnosti postupka.

Prema tome, Vrhovni sud donosi nalog za spajanje predmeta upisanih pod brojem GJK-KPA-A-036/13 na osnovu Zakona o parničnom postupku član 408.1 i Art. 193, koji je u primeni *mutatis mutandi* u smislu člana 12.2 UNMIK Uredbe 2006/50 zamenjene Zakonom br. 03/L-079.

Pravno obrazloženje:

Žalba je prihvatljiva. Ista je uložena u vremenskom roku od 30. dana kao što je predviđeno članom 12.1 UNMIK Uredbe 2006/50 zamenjene Zakonom br. 03/L-079.

Zahtev podnet od strane Z.V u KPA je u vezi gubitka imovine koji se dogodio nada 12. juna 1999. godine kao rezultat okolnosti koje su direktno povezane ili rezultiraju iz oružanog sukoba koji se dogodio na Kosovu između 27. februara 1998. godine i 20. juna 1999. godine, te i da ona nije u stanju da uživa svoja prava zbog ovih okolnosti. Dakle, isti spada u okviru nadležnosti KIZK kao što je definisano UNMIK Uredbom 2006/50 zamenjenom Zakonom br. 03/L-079. Žalba je prihvatljiva.

Z.V je dostavila dokaze KAI da je ona na osnovu ugovora o poklonu od dana 13. februara 2012. godine, vlasnica 2/4 katastarskog broja 332 i 333 u Vučitrn. Poklon je dat od strane D.S, kojeg je verifikovala KAI kao D.S kao istu osobu .

S.S je potvrdio u svojoj žalbi da je uzeo posed nad imovinom nakon oružanog sukoba, i izjavio da je zemljište pripadalo njegovoj porodici pre 1912. godine. On nije predložio niti dokumentirao bilo koje pravo nad imovinom sem njegovih istorijskih navoda.

Imovinski zahtev i žalba spadaju unutar okvira nadležnosti Vrhovnog suda. Međutim, Sud može jedino odlučiti u predmetu unutar okvira postavljenog članom 3.1 UNMIK Uredbe 2006/50 zamenjene Zakonom br. 03/L-079, pitanja koja su povezana sa oružanim sukobom na Kosovu iz 1998/1999. godine. Argumenti koje je S.S snažno postavio povodom istorijata svojine nad imovinom, spadaju van okvira nadležnosti Vrhovnog suda.

Prema tome Vrhovni sud se slaže sa KIZK da je Z.V dokazala svoje tvrdnje.

Dana 27. avgusta 2004. godine KRSIZ je dala D.S posed nad katastarskom parcelom br. 332 kao nosiocu imovinskog prava. Nalog je dat nakon nespornog postupka. Ovo ne stvara trenutni slučaj *Res Judicata* jer je eksplicitno navedeno da:

“Nalog rešava samo pitanje imanja prava na odobrenu pravnu pomoć. On ne odlučuje konačno ni o jednom drugom zakonskom pravu, pitanju ili sporu u vezi sa imovinom koja je predmet zahteva. U slučajevima gde ima više od jednog vlasnika, ovaj nalog ne utiče na prava suvlasnika.”

Na isti način, ova presuda jedino obavezuje Z.V i S.S, te ne utiče na prava suvlasnika.

Troškovi postupka:

Vrhovni sud je u prethodnim odlukama ima stav da su stranke izuzete od troškova postupka pred Komisijom, isti izuzetak nije predviđen u postupku pred Žalbenim većem. Prema tome, stranka koja je izgubila slučaj je bila obavezna da snosi sudske troškove na osnovu Zakona o sudskim taksama (službeni list SAPK -3. oktobar 1987. godine) i AN br. 2008/02 Sudskog saveta Kosova o ujedinjenju sudskih troškova.

Član 12.2 UNMIK Uredbe 2006/50 zamenjene Zakonom br. 03/L-079 (UNMIK 06) glasi da, sem ako drugačije nije određeno, Zakon o parničnom postupku se primenjuje *mutatis mutandis* u žalbenom postupku

pred Vrhovnim sudom Kosova. Zakon o parničnom postupku se sastoji od odredbi povodom sudskih troškova.

Član 13.5 UNMIK 06 glasi sledeće:

“Pri tumačenju ove Uredbe ili bilo kog administrativnog naređenja za sprovođenje ove odluke, Vrhovni sud Kosova može da uzme u obzir, sa takvim izmenama ili kvalifikacijama koje on smatra potrebnim ili odgovarajućim u datim okolnostima, odredbe važećeg zakona o ovlašćenjima Vrhovnog suda koja se odnose na građanske predmete.”

Iz ove odredbe sledi da je Žalbenom veću Vrhovnog suda Kosova dato ograničenje u ocenjivanju prilikom primene opštih zakona u vezi parničnog postupka u žalbama na odluke Komisije. Vrhovni sud podrazumeva ovo kao odgovor na posebno pitanje u ovim predmetima. U interpretaciji ovih zakona Vrhovni sud uzima u obzir cilj zakona i stanje evolucije u vreme primene zakona.

Vrhovni sud prihvata kao glavno pravilo da su stranke pred Komisijom i Žalbenim većem veoma osetljive.

Za podnosiocе zahteva kao i za tužene strane, izricanje sudskih troškova, može biti ozbiljan teret koji bi uticao na njihov pristup pravdi. Iskustvo pokazuje da nije neobično da su u postupku pred KIZK žalioци bili neobavešteni, iz njihove greške, i ulaganje žalbe pred Vrhovnim sudom je jedino moguće napadanje nespornog imovinskog zahteva pred KIZK. Prema tome, strankama koje su tuženici pred Vrhovnim sudom se može izreći sudski troškovi pošto oni nisu uložili žalbu na odluku KAIZ.

KAI, KIZK kao i Žalbeno veće KAI su ustanovljeni kako vi se stvorio jednostavan i pravedan pristup pravdi na zahteve stranaka koje nisu u stanju da uživaju svoja imovinska prava. Sa iskustvom stečenog prethodnih godina, Vrhovni sud nalazi da sudski troškovi u žalbenim predmetima mogu predstavljati prepreku pristupu pravde kako za podnosiocе zahteva tako i za tužene strane. Ovo nije bila namera zakonodavca.

Prema tome, Vrhovni sud prestaje svoju praksu počevši od dana, te odlučuje da tumači gore navedene zakone i odredbe tako da se one ne odnose na žalbe pred Vrhovnim sudom u vezi odluka donetih od strane KIZK.

Pravni savet:

U smislu člana 13.6 UNMIK Uredbe 2006/50 izmenjene Zakonom br. 03/L-079, ova presuda je završna i primenljiva te se ne može osporiti putem redovnih ili vanrednih pravnih lekova.

Elka Filcheva-Ermenkova, EULEX predsedavajući sudija

Sylejman Nuredini, sudija

Dag Brathole, EULEX sudija

Urs Nufer, EULEX zapisničar